

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

AINE: KIRJANDUS

Klass: 6. klass

Aine maht: 2 tundi nädalas

Õpitulemused. 6. klassi lõpetaja:

- 1) austab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat;
- 2) arendab kriitilist mõtlemist ja analüüsi oskust;
- 3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, arvestades kultuuris väljakujunenud keelekasutustavasid;
- 4) kuulab, loeb ja kirjutab mõtestatult eri liiki tekste ning esitab teavet eri viisidel;
- 5) kasutab asjakohaselt eri suhtluskanaleid; suudab leida, kriitiliselt hinnata ning kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- 6) tunneb ja väärtustab eesti ning väliskirjandust, rahvuslikku pärimuskultuuri, eesti kultuuritraditsioone ning erinevate rahvuste kultuurilist mitmekesisust;
- 7) on lugenud eakohast väärtkirjandust, kujundanud kirjanduse kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning rikastanud mõtte- ja tundemaailma, arenenud isiksusena;
- 8) mõistab kirjandusteose sisu ning hindab selle kunstilisi väärtusi;
- 9) suudab kujundada ja väljendada oma isiklikku arvamust ning arvestab teiste arvamusega;
- 10) väärtustab ausust ja õiglust ning inimväarikat ja vastutustundelist käitumist;
- 11) oskab õppida, hangib teavet eri allikatest ning kasutab sõna- ja käsiraamatu
- 12) on lugenud eakohast erižanrilist väärtkirjandust, kujundanud selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi;
- 13) mõistab kirjandust kui oma rahvuskultuuri olulist osa ja eri rahvaste kultuuri tutvustajat;
- 14) tõlgendab, analüüsib ja mõistab teoses kujutatud lugu ning tegelassuhteid, elamusi ja väärtusi;
- 15) mõistab ning aktsepteerib erinevaid seisukohti, mis võivad tekkida kirjandusteost lugedes;
- 16) jutustab teksti- või elamuspõhiselt ning arutleb teoses toimunu üle, väljendades end korrektselt;
- 17) kirjutab nii jutustavaid kui ka kirjeldavaid omaloomingulisi töid, väljendades end korrektselt;
- 18) kasutab vajaliku teabe hankimiseks eri allikaid, sh sõnaraamatuid ja internetti.
- 19) kirjutab erižanrilisi omaloomingulisi töid, sh kirjeldavat ja jutustavat teksti;
- 20) esitab peast luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti;
- 21) koostab teksti kohta eri liiki küsimusi;
- 22) vastab teksti põhjal koostatud küsimustele oma sõnade või tekstinäitega;
- 23) koostab teksti kohta kava, kasutades küsimusi, väiteid või märksõnu;
- 24) järjestab teksti põhjal sündmused ning määrab nende toimumise aja ja koha;
- 25) kirjeldab tekstile tuginedes tegelast ja hindab tema käitumist;
- 26) võrdleb iseennast mõne tegelasega;
- 27) leiab lõigu kesksed mõtted ja sõnastab peamõtte;
- 28) arutleb teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushinnangute üle, avaldab ning põhjendab oma arvamust;
- 29) otsib teavet tundmatute sõnade kohta ning teeb endale selgeks nende tähenduse;
- 30) seletab õpitud vanasõnade tähendust;

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

- 31) mõtestab luuletuse tähendust, tuginedes iseenda elamustele ja kogemustele;
- 32) on läbi lugenud vähemalt 2 eakohast erinevasse žanrisse kuuluvat väärtkirjandusteost;
- 33) loeb ilukirjandustekste ladusalt ja mõtestatult ning väärtustab lugemist;
- 34) tutvustab loetud kirjandusteose autorit, sisu ja tegelasi ning kõneleb oma lugemismuljetestid.

Kasutatav õppekirjandus

Jaak Urmet, Lauri Vanamölder. Kirjanduse õpik 6. klassile I ja II. Avita.

Reeli-Alli Kaesvelt, Miina Leemets, Maret Varblas. Kirjanduse töövihik 6. klassile. Avita.

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

Teemad (alateemad) ning õpitulemused	Taotletavad pädevused (aine- ja olulisemad üldpädevused-, kooli õppekava rõhuasetused) MILLISEID PÄDEVUSI ARENDATAKSE (ALA)TEEMA KÄSITLEMISEL?	Läbivad teemad MILLISED LÄBIVAD TEEMAD KUULUVAD (ALA)TEEMA JUURDE? (lühidalt lahti kirjutada või tuua märksõnad, kuidas käsitletakse)	Lõiming ja koostöö, õppekava läbimist (pädevuste arengut) toetavad tegevused MILLISEID TEGEVUSI TEHAKSE? (ainesisesed ja aineülesed projektid ja aineüleline koostöö, teemapäevad, huvitegevusega seotud üritused jms)
TEEMA: I SÕNAD TEEVAD TEKSTI Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none">• Oskab võrrelda tekste, järjestada segipaisatud lõike, kirjutada juttu, lugeda ilmekalt luuletust• Oskab vahet teha kirjakeelsel ja murdetekstil, suudab murdekeelt tõlkida sõnaraamatu abil, oskab sõnastada vanasõnade mõtet• Oskab oma sõnadega edastada loetut, võrrelda sünonüümide variatiivsust, suudab lugu pealkirjastada.• Teab, mis on epiteet ning oskab neid tekstist leida, oskab lisada teksti kujundlikke väljendeid, teab, mis on kordus ja miks neid tekstis kasutatakse• Oskab leida tekstist kujundlikke väljendeid, leida faktivigu, kasutada loovust, koostada mõistekaarti ja skeeme, kavandit• Teab haiku ja valmi tunnuseid, oskab kasutada loovust	<p>Õpipädevus: argumenteerimisoskus, tunnuste alusel kõnekujundite leidmine testist, luule analüüs ja sõnumi sõnastamine.</p> <p>Enesemääratluspädevus: enese suhtestamine loetud ja analüüsitud tekstide, sündmuste, karakterite, keskkonnaga.</p> <p>MLT-pädevus: skeemide, kaardi ja jooniste lugemine, mõistmine.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: murdetekstid, murdekeele nähtused kui eri paikkonna tunnused ja kultuurikandjad.</p> <p>Teabekeskond: orienteerumine erinevates tekstides (kaasa arvatud skeemid ja mõistekaartid)</p>	<p>Lõiming eesti keele ja geograafiaga (Eesti murdealad, geograafilise kaardi tundmine, murdealade leidmine),</p>

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

<ul style="list-style-type: none">• Oskab koostada teksti kohta küsimusi, tunneb ära allegooria, suudab eristada pea- ja kõrvaltegelast, oskab otsida infot• Teeb vahet riimilisel ja vabavärsil, oskab muuta kirjandusžanrit (nt luulet proosaks)• Oskab tuua näiteid helijäljenduse kohta, teab, mis on sõnamäng, akrostihhon ja piltluule• Oskab luuletusi deklameerida, ümber jutustada, pealkirjastada ja analüüsida, leida luuletuse sõnumit•			
<p>TEEMA: II KIRJANIK LOOB MAAILMA</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oskab arutleda, oma seisukohti kaitsta, eristab ulmekirjanduse alaliike, teab ulmekirjandusega seotud mõisteid• Oskab nimetada tekstis olevaid seikluslikke sündmusi, arutleda, argumenteerida, tunneb kaarti• Oskab eristada ulmet reaalsusest, iseloomustada tegelasi, teksti põhjal eristada väärad ja tõesed väited, oskab koostada teksti põhjal küsimusi ja panna kirja lõigu mõtet• Oskab kaasahaaravalt jutustada, kuulata kaasõpilast, kasutada fantaasiat• Oskab kirjeldada tagelast, leida lahendust, anda hinnangut ja põhjendada, oskab diskuteerida	<p>Enesemääratluspädevus: enese suhtestamine loetud ja analüüsitud tekstide, sündmuste, karakterite, keskkonnaga.</p> <p>Õpipädevus: erinevate tekstiliikide tunnused, tekstiloome.</p> <p>Suhtluspädevus: arusaadav eneseväljendus, kuulamisoskus</p> <p>Sotsiaalne pädevus: suhtlemisoskus, kuulajaskonnaga arvestamine, enda seisukohtade kaitsmine</p>	<p>Teabekeskkond: info otsimine ja selekteerimine.</p> <p>Tervis ja ohtutus: käitumine ohtlikus olukorras</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: kirjanik</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: planeet Maa saatus.</p>	<p>Lõiming inimeseõpetusega, loodusõpetusega: KIK projekti õppepäev looduses</p>

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

<ul style="list-style-type: none">• Teab krimiloo tunnuseid, oskab arutleda, analüüsida, võrrelda, põhjendada.• Teab, mis on kulminatsioon ja suudab seda tekstist leida, oskab loole kirjutada teistsugust lõppu• Oskab luuletust deklameerida, teab, mis on koomiks ja suudab seda ka ise luua, oskab analüüsida ja arutleda.• Oskab täita lünkteksti, suudab lahendada õpitu põhjal ristsõna			
<p>TEEMA: III RAAMATUST SAAB FILM Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none">• Teab erinevaid filmižanre ja nende tunnuseid, oskab leida netist infot• Oskab teksti põhjal täita testi, leida erinevusi tumm- ja heliga filmi vahel.• Oskab käsitled tervikteost: analüüsida, põhjendada, argumenteerida, tuua teosest näiteid• Oskab täita teksti põhjal tabelit, otsida infot• Oskab teksti põhjal jutustada, teab, mis on uudis, tema tunnused ja oskab uudist kirjutada• Oskab tekti põhjal lõpetada lauseid, oskab kirjutada dialooge ja proosateksti stsenaariumi põhjal• Oskab esitada luuletust peast	<p>Enesemääratluspädevus: enese suhtestamine loetud ja analüüsitud tekstide, sündmuste, karakterite, keskkonnaga.</p> <p>Õpi- ja sotsiaalne pädevus: oskus rühmas tööd teha, argumenteerimisoskus</p>	<p>Kultuuriline identiteet: eesti filmiklassika, raamatute põhjal vändatud filmid, filmimuusika</p> <p>Kodanikualgatus: T. Lutsu filmid</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: filmiga seotud ametid (režissöör, stsenaarist, operaator, kaskadöör jne)</p>	<p>Lõiming inimeseõpetusega, ajaloo, muusikaõpetusega: võimalusel filmimuuseumi külastamine.</p> <p>Filmi ühisvaatamine ja arutelu.</p>

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

<p>TEEMA: IV INIMENE KUJUNDAB KULTUURI</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oskab luua uusi sõnu, leida olemasolevaile uudissõnadele tähenduse• Oskab väite põhjendamiseks tuua näiteid, oskab teha raamatututvustust, leida infot• Oskab töötada infoallikatega• Teab, mis on traditsioon, oskab rääkida eestlaste ja enda pere tavadest, oskab kirjutada nõuetekohast kirja• Oskab eristada valet väidet tõesest, oskab anda tagasisidet õpitule	<p>Enesemääratluspädevus: enese suhtestamine loetud ja analüüsitud tekstide, sündmuste, karakterite, keskkonnaga.</p> <p>Õpipädevus: töö erinevate allikatega, argumenteerimisoskus</p> <p>Suhtluspädevus: sõnavara rikastamine</p>	<p>Kultuuriline identiteet: tavad ja kontaktid erinevate põlvkondade vahel</p> <p>Väärtused ja kõlblus: perekond, eestlus</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: planeet Maa saatus</p>	<p>Lõiming ajalooa: referaat või kirjand või slaidiesitlus kuulsast inimesest.</p>
<p>TEEMA: V KIRJANDUS ASTUB LAVALE</p> <p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oskab rollides lugeda• Tunneb ilukirjanduse žanrite mõisteid• Võrdleb tegelasi• Jutustab endast tegelase rollis• Oskab tuua mõistete juurde näiteid• Oskab tegelaste käitumise üle arutleda• Suudab kirjutada dialoogi• Oskab teksti põhjal küsimustele vastata, tuua teksti põhjal näiteid, kirjeldab teatritöötajate tööülesandeid• Võrdleb draama- ja proosateksti• Oskab karaktereid iseloomustada, neid võrrelda, tegelaste käitumist põhjendada, oma arvamust avaldada• Oskab proosateksti draamatekstiks muuta	<p>Enesemääratluspädevus: enese suhtestamine loetud ja analüüsitud tekstide, sündmuste, karakterite, keskkonnaga.</p> <p>Õpipädevus: erinevate tekstide loomine, mõistmine ja edastamine.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: teatriga seotud ametid (dramaturg, näitleja, lavastaja, grimeeriija, helikunstnik, valgustaja, kostümeeriija, kunstnik jne)</p> <p>Kultuuriline identiteet: eesti algupärased näidendid, teatrite ajalugu, raamatute põhjal loodud näidendid.</p> <p>Väärtused ja kõlblus: Eestimaa linnad, kus asub teatrihoone (nende hulgas ka Rakvere)</p>	<p>Eesti keelega, inimeseõpetusega: teatrietenduse vaatamine, analüüs.</p> <p>Võimalusel ekskursioon teatrimajas, kostüümilaos</p>

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

<ul style="list-style-type: none">• Oskab teatri töötajate põhjal miniuuurimist koostada• Oskab näidendist katkendit lavastada• Suudab leida monoloogi tekstist			
<p>TEEMA: VI LUGEJA AVAB TEKSTI Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none">• Võtab teksti kokku kavapunktidenä• Oskab maailmaloomismüüti kirjutada pildi põhjal• Võrdleb Faehlmanni „Loomist“ ja „Kalevala“• Oskab otsida eeposte kohta infot netist• Teab eesti ja soome eepost• Suudab täita tabelit loetud teksti põhjal• Leiab sõnadele vasteid• Oskab lugemisie etappe teadvustada, juhitud lugemise meetodil teksti lugeda, lugemist eesmärgistada• Suudab tundmatuid väljendeid seletada teatmeteoste abil• Teeb vahel ilukirjanduslikul ja teatmetekstil• Täidab mõttekaarti• Oskab tegelasi iseloomustada• Oskab määrata teksti vaatepunkti• Kujutab lugemiselamust pildina• Võrdleb koomiksit proosatekstiga• Kirjutab koomiksi stseeni põhjal proosapala• Kujutab lugemiselamust pildina	<p>Õpipädevus: võrdlemine, kavapunktide koostamine, pildi põhjal jutu loomine</p> <p>Digipädevus: info leidmine netist, teatmeteoste kasutamine.</p>	<p>Kodanikualgatus: eepose koostmine, rahvaluule kogumine</p> <p>Kultuuriline identiteet: eepose tähtsus, rahvuslus, eesti eepos ja selle looja</p> <p>Teabekeskond: info otsimine ja selekteerimine.</p>	<p>Lõiming ajalooa, kunstiõpetusega: Kreutzwaldi monument ja tänav Rakveres.</p> <p>Lõiming eesti keele ja kunstiõpetusega: koomiksi joonistamine</p>

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

<p>TEEMA: VII MINA JA ... Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oskab seletada rahateemaliste vanasõnade tähendust• Arutleb raha ja õnne vahelise seose üle ning rahaahnuse teemal• Oskab koosatda dialoogi ja tegevusplaani• Tõlgendab luuletusi• Täidab märksõnaskeemi• Aruatab perereeglite ja sobimatu käitumise teemal• Oskab nimetada õpilasvahetuse plusse ja miinuseid• Oskab otsida infot õiglase kaubanduse ja Lõuna-Aafrika kohta• Teab tervisliku toitumise põhimõtteid• Oskab diskuteerida tervisliku toitumise teemal	<p>Suhtluspädevus: enda mõtete selge edastamine, põhjendamine, dialoog (kuulamine), diskuteerimine</p> <p>Enesemääratluspädevus: enda võrdlemine peategelasega, käitumine samas olukorras.</p> <p>Õpipädevus: oskus leida kirjeldatud olukorras nii positiivseid kui ka negatiivseid jooni, oskus võrrelda enda ja oma vanemate lapsepõlve, anda edasi loo sündmusi nii kõrvalvaataja kui ka loo edastaja seisukohast.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: eesti rahva vanasõnad</p> <p>Tervis ja ohutus: tervislik toitumine</p> <p>Väärtused ja kõlblus: perekond, sõprus, raha</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: väljasuremisohus loomad ja salaküttimine</p> <p>Kodanikualgatus: looduse säästmine</p> <p>Teabekeskond: info otsimine</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: korrakaitsja, loomaarst</p>	
<p>TEEMA: VIII INIMENE LOOB VÄÄRTUSI Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oskab tsitaadiga küsimustele vastata• Oskab kaarti kasutades leida Faehlmanni- ja Kreutzwaldi-nimelisi tänavaid	<p>Õpipädevus: oskab kasutada tsitaate, kuulamise põhjal küsimustele vastata. Oskab rakendada õpitut ja enda tööd analüüsida.</p>	<p>Kodanikualgatus: Panso loodud teatrikool</p>	<p>Lõiming geograafiaga: Eestimaa geograafilise kaardi kasutamine, et leida linnadest kirjanikenimelisi tänavaid.</p>

KLASSI AINEKAVA STRUKTUUR

NB! Arvestuslikud tööd, hindamise põhimõtted ja õppevara esitab õpetaja trimestri (kursuse, poolaasta) alguses

<ul style="list-style-type: none">• Oskab „Puulase ja Tohtlase“ muinsjuttu kuulates küsimustele vastata.• Täidab loetu põhjal lünkteksti			
---	--	--	--